STAND DER MAAN.

4	Mei	VOLLE MAAN.
11	»	LAATSTE KWARTIER.
19	»	NIEUWE MAAN.
26	»	EERSTE KWARTIER.

WATERGETIJEN.

		Hoog Water.	Laag Water.
8	WOENSDAG	's morg. 9-00	's av. 3-00
9	DONDERDAG	» 9-45	» 3-45
10	VRIJDAG	» 10-30	» 4-30
11	ZATURDAG	» 11-15	» 5-15

SURINAAMSCHE COURANT.

A°. 1833. WOENSDAG, DEN 8sten MEI. N°. 37.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 5 Mei 1833.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie* voor de na te melden Slaven, te weten:

PETRUS PHILIPPUS SPILLENAAR, voor de Slavinnen DOORTJE en WILHELMINA, beide aan hem in eigendom toebehoorende.

JOHANNA ELISABETH BEEKMAN echtgenoot van GERRIT VAN WIJCK JUNIOR, HENDRIK MARIUS BEEKMAN, MARIA MAGDALENA BEEKMAN en GERRIT FREDRIK COENRAAD BEEKMAN, voor de Slavin LOUISA CHRISTINA; aan hun in eigendom toebehoorende; — en

JOOST HENDRIK STEEKDOORN, voor de Slavin ESTHER; aan hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk die eenig regt of pretentie op de gemelde Slaven mogten sustineren, op te roepen, om binnen den tijd van *drie* weken, nadat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare Dagbladen zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

PARAMARIBO, den 7den Mei 1833.

Zijne Excellentie den Generaal Majoor, Gouverneur Generaal, op aanstaande Donderdag den 9den dezer, geene ***publieke Audientie*** zullende verleenen; zoo heeft de ondergeteekende de eer, zulks door deze, ter kennisse van het Algemeen te brengen.

De Chef van den Staf,

R. H. ESSER.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Den 5den dezer, het Deensche Brik-Schip *Venus*, Kapt. PETER J. FISCHER, van Amsterdam; Passagiers: de Heeren E. REIJNS, J. J. F. DE FRIDERICI, J. F. DE FRIDERICI, en T. G. VAN BRINKOM.

KORT VERSLAG *der plegtige Begravenis van wijle den Zeeheld*, Jonkheer JAN EVERT LEWE VAN ADUARD, Schout-bij-Nacht, kommanderende de 2de Linie van Defensie te Water, Ridder der Militaire Willemsorde 3de klasse, en van den Nederlandschen Leeuw; *den Heldendood gestorven op den 12den December jl.*

Zaturdag den 29sten December, was het Lijk van wijle den Schout bij Nacht, Jonkheer J. E. LEWE VAN ADUARD, *in een der lokalen van het Arsenaal op de Uitrustingwerf te* Vlissingen, *voor een ieder te zien. De catafalque, die het stoffelijk overschot van den zoo roemrijk gesneuvelden Zeeheld bevatte, was doelmatig met de ridderorders en het metalen kruis, vlaggen en wapens, versierd. Indrukwekkend was het gezigt van deze geheel met zwart behangen lijkkamer, voor hem die bij een gevoelig hart, onbegrensde vaderlandschliefde en eene levendige verbeeldingskracht bezit; als in verbeelding zweefden de rijen onzer zeehelden rondom deze doodkist, het was alsof zij den gesneuvelden goedkeurend toewenkten; weemoedig rustte het oog op de vlag, die zoo dikwerf door den afgestorvenen was verdeedigd en vereerd; de herinnering drong in het voorledene, men zag* de Ruiter *bij Soulsbay*, Evertsen, *bij Harwich*, van Brakel *te Chattam*, Tromp *te Kijkduin, in kruitnevelen gehuld, voor 's lands regten pal staan; van* Speyk, *de held van Austruweel, geleide den braven* Lewe *in de rijen der gesneuvelde zeehelden, waar zijn naam onder den jubelgalm der seraph's in het gouden boek der eeuwigheid werd opgeteekend.*

Den 31sten December had alhier de lijkplegtigheid en ter aarde bestelling plaats; de lijkkoets door 4 paarden getrokken, werd voorafgegaan; 1. door tamboers en hoornblazers van het garnizoen, welke bij afwisseling hunne treurige en sombere marschen deden hooren; 2. een sterk detachement van de Zeeuwsche Schutterij; 3. een sterk detachement van de Noordbrabandsche Schutterij; 4. de Koloniale divisie, onder kommando van den Heer Majoor Diessel; *5. de vrijwillige artilleristen; 6. het uitmuntend korps muzijkanten van Zr. Ms. linieschip* de Zeeuw, *hunne plegtige lijkmarschen spelende; 7. stads lijkdienaars; 8. het blazoen of wapenschild der familie* Lewe, *gedragen door een Adelborst der Marine; 9. bezijden de lijkkoets als slippendragers de Heeren Kolonels der Marine* de Haan, Spengler, Rijk *en de Kapt. Luit.* Edeling, *vervolgens de Zoon van den waardigen gesneuvelden, Adelborst aan boord van Zr. Ms. linieschip* de Zeeuw, *en den Heer Schrijver en Victauliemeester* Ovink, *van den bodem waarop de heldendood plaats vond; daarna Z. E. de Heere Vice Admiraal, Opperkommandant der vesting* Gobius, *Z. E. de Heere* van Vredenburgh, *Gouverneur der Provincie, en de Heer* Guicherit, *Generaal Majoor, Provinciale Kommandant, de Regering der stad Vlissingen, alle de Hoofd- en verdere Officieren der Zee- en Landmagt, alle de Adelborsten der Marine, de Geestelijken van* alle *godsdienstige Gezindheden, met derzelver Kerkgenootschappen en Ouderlingen, de hooge en mindere Beambten van 's Rijks Marine en andere Administratien, de Administratie van het Loodswezen, met al de Loodsen, en al de Matrozen van Z. M. Schepen in het dok en op de reede, en een sterk detachement Mariniers; de vlaggen waren van alle rijks en particuliere vaartuigen halver stok geheeschen; dof en plegtig klonken de kanonschoten die van de ter reede liggende schepen en de batterijen der vesting werden gedaan; statig en met treurigen ernst ging de onafzigtbare trein door de voornaamste grachten en straten der stad, waar het overschot van den braven en dapperen Hollandschen Vlotvoogd aan de aarde zoude worden wedergegeven; in de nabijheid der graftombes van de eveneens met roem gesneuvelde Luitenants der Marine* Klinkhamer *en* Maas *(in het bombardement van Antwerpen) rust het ligchaam van den achtingswaardigen* LEWE, *die voor den roem onzer wapenen stierf. Op de begraafplaats, even buiten de stad, gekomen, werd het lijk met de grootste plegtigheid in het graf nedergelaten, onder het knallen van eereschoten uit de geweren en het doffe en treurige gebulder der minutschoten. De Hr. Kolonel der Marine* Lutsenburg, *met de taak van Ceremoniemeester bij deze gelegenheid belast, hield over het nog geopende graf, eene treffende en doelmatige redevoering, de kundigheden, de dapperheid en regtschapenheid van den zoo roemrijk gesneuvelden huldigende.*

Jonkheer LEWE VAN ADUARD *bereikte den ouderdom van 58 jaren. Zijne Echtgenoote, Vrouwe* G. J. M. DE VEER (*dochter van onzen geachten Oud-Gouverneur* A. DE VEER), *verliest in hem een braaf Echtgenoot en zijne vijf kinderen eenen allerzorgvuldigsten Vader.*

GRAFSCHRIFT.

Hij die bij *Palembang* voor Hollands grootheid streed,
't Verraad en muitzucht bij *Antwerpen* siddren deed;
Zijn bloed ten offer bragt en door zijn roemrijk sneven,
Het zegel drukte op een vlekloos nuttig leven,
Hij die van *moed* en *trouw* het schitterendst voorbeeld gaf
Lewe van Aduard rust in dit Heldengraf.

Vlissingen 31 December 1832. A. RUYSCH.

De *Courrier de l'Europe* bevestigt in de volgende bewoordingen de tijding van de ziekte der Hertogin *de Berry*: "Uit Bordeaux ontvangen wij de treurige berigten. Haar geheime huwelijk door den *Moniteur* wereldkundig gemaakt ziende, moet Madame tot eenen staat van ziekte zijn vervallen, die onmogelijk te beschrijven is. Bij het vertrek van den post liep het gerucht, dat er weinig hoop overbleef om Madame in het leven te behouden."

De *Dusseldorfer Zeitung* deelt het volgende uit LONDEN mede: De Hertogin van Burry geeft voor, dat zij gehuwd is. Het is mogelijk, maar algemeen heerscht alhier de verdenking, dat zij hare bruiloft *à la Didon* heeft gevierd. Zoo eindigt dan het kluchtspel, hetwelk als nastuk op het Treurspel van de misslagen en dwalingen der Bourbons is vertoond. De verbannen familie heeft alle mogelijke rampslagen geleden, maar de laatste is de ergste van allen. Zij zijn onthoofd geworden — dat was een martelaarschap; men heeft hen onttroond — dat was een ongeluk; zij zijn verbannen — deze wisselvalligheid van lotsbestemming verwierf hun mededoogen; doch van nu af aan hebben zij ook over zich datgene gebragt, wat in Frankrijk erger dan dwaling en misdaad is — zij hebben zich *tot spot gemaakt*. Dit kunnen zij nimmer van zich afschudden; al het overige zoude hun vergeven, welligt vergeten geworden zijn; maar dit vreesselijk bespottelijke, dit finale der expeditie van des pretendents moeder, zal der verbannen familie voor eeuwig aankleven. Welk een gelukkige *coup de fortune* voor het tegenwoordig regerend geslacht en voor het thans bestaande ministerie in Frankrijk! Ware de Prinses op haren krijgstogt om het leven gekomen, zoude elke druppel van haar bloed eene schare partijgangers onder de ridderlijke Franschen hebben doen opstaan; hadde de noodzakelijkheid harer persoonsbewaring voortgeduurd, zoude zij als eene gevangene Vorstin een voorwerp van gevaarlijke belangstelling zijn geweest; doch thans kan de Fransche Regering haar met de meest gepaste beleefdheid en teedere oplettendheid aan hare familie terug leveren, want de zekerheid tegen haren terugkeer is het belagchelijke hetwelk met hare aftreding van het tooneel gepaard gaat.

MENGELINGEN.

HET SPOOK.

(*Vervolg en Slot van No. 35.*)

Thans volgt de gansche bekentenis, en natuurlijk tevens het vonnis des doods. Men hoopt, echter, nog meer bijzonderheden van hem te vernemen, ten einde vooral zijne helpers en handlangers meester te worden; en dit is eene reden te meer, waarom de uitvoering nog verscheide dagen wordt uitgesteld. In dien tusschentijd bezoekt hem een geestelijke van zijne gezindheid gestadig. En dewijl deze zijnen boeteling zoo na mogelijk wil leeren kennen, ten einde ook, zoo veel mogelijk, nadere gronden, hetzij van troost of bestraffing, bij hem te vinden, zoo vertelt de schuldige hem zijn' levensloop, en de geschiedenis van zijn hart, kortelijk op deze wijze:

"Mijn vader is, schroom ik niet te zeggen, de eerste oorzaak, althans de aanleiding tot alle mijne ongelukken. Hij was, in den volsten zin des woords, een vrek, die het geld liever had dan zijne vrouw, zijne kinderen, en zelfs zijnen eigen persoon. Of misschien was het ook uit liefde tot dezen, dat hij zoo veel zocht bijeen te schrapen. Genoeg, wat hij ook bedoeld hebbe, hij bereikte zijn oogmerk in geen opzigt; want gij zult hooren, dat vrouw, kinderen, eigen persoon en geld te zamen spoedig van kant raakten, ja dat gij in mij het laatste rampzalige overschot van alles ziet. Mijne moeder, zoo het schijnt, eene brave, verstandige vrouw, maar die, als een bestorven meisje, alleen om haren rijkdom gezocht was, stierf, deels uit hartzeer, deels door waarachtig gebrek, in het kraambed van haar tweede kind, dat hoewel verscheidene jaren na mij ter wereld komende, echter nog geenszins welkom was. Wat van dit meisje geworden zij, weet ik met geene zekerheid. Zij werd al vroeg in een klooster gedaan, het goedkoopste, dat maar te vinden was, om daar hare opvoeding te ontvangen, en (des twijfel ik niet) haar vervolgens den sluijer te doen aannemen, opdat hare uithuwelijking den ouden geen geld zou kosten, en de geheele schat, tot na zijnen dood toe, bij elkander mogt blijven. Doch haar gestel scheen zich naar dit ontwerp niet te kunnen schikken: zij haalde zich, door eene en andere mispassen, zware kloosterstraffen op den hals, en wist naderhand te ontsnappen, om met eenen liederlijken knaap, die het volgend jaar reeds in eenen veldslag bleef, door te gaan. Geen mensch heeft sedert iets van haar gehoord; ook niet, toen, bij mijns vaders dood, eene oproeping in een aantal openbare papieren door mij geplaatst werd. — Ik bleef dan alleen te huis, en was bestemd, om eenmaal, in het bezit van een half millioen dukaten, den rang op te houden van eene oude en aanzienlijke familie. Vader liet niet na, mij dit op zijne wijze, dat is, door al den nadruk te plaatsen op het halve millioen, en mij vervolgens toch ook weêr te beduiden, hoe weinig dit ware om zoo vele onkosten goed te maken, in één woord, onder allerlei tegenstrijdigheden, op het hart te drukken. Hij deed inderdaad al wat hij kon, dat is te zeggen, wat zijne gehechtheid aan het geld toeliet, om mij, overeenkomstig mijnen stand op te voeden. Ik bezocht eene adellijke school, droeg een' gegaloneerden rok, had een rijpaard enz. enz., maar het laatste was zulk een jammerlijke knol, en de andere zoo bitter kaal en grof, verschoten en bekrompen, dat ik telkens ten spot mijner medescholieren verstrekte. Vanhier, dat ik dezelven ontweek, en mij meest ophield met gemeene knapen, zelfs lakkeijen en dergelijke, en al het goede van eene adellijke opvoeding, zekere fierheid, die ons boven het gemeene verheft, hoe langs zoo meer verloor. Toen ik grooter werd, begon ik dit zelf in te zien; ik verkreeg nu ook wat beter uitrusting, en, door de natuur met eene zekere levendigheid, bij eene niet onaangename gedaante, begiftigd, viel het mij te gemakkelijker, wederom ingang bij de aanzienlijker kringen te vinden. Wat echter de oude man ook toegaf, zóó verre kon ik het niet brengen, dat mijne beurs behoorlijk voorzien bleef, om te doen, wat mijne tegenwoordige verkeering noodwendig vereischte. Dit deed mij eerst eene ware studie maken van het spel, ten einde in deze uitspanning der fatsoenlijke wereld een eerlijk middel tot onderstand, in plaats van verteering, te vinden. Vervolgens gaf ik mij zelfs in eenige handigheden toe, die niet meer zoo geheel eerlijk konden heeten; schoon het mij nog altijd gelukte, mijnen goeden naam op te houden, en mij zelfs, door moeijelijk verwonnene aardigheden van allerlei slag, te verschaffen in vele huizen, met welke mijn vader, uit zuinigheid, wel zorgde, geene wederkeerige gezelschappen te houden. Mogelijk waren het ook mijne begaafdheden niet alleen, maar tevens de rijke erfenis, welke mij wachtte, die sommige familiekringen, welke ruim van huwbare dochters voorzien waren, zoo gemakkelijk voor mij openden. Althans de markies DE *** dreef de beleefdheid zoo verre, dat hij zelfs eenige verbindtenis met mijnen vader zocht; hetwelk niemand van zijne geheel tegengesteldo geaardheid zou verwacht hebben, en hetgeen inderdaad een gevolg had, waarin de argdenkendheid nieuwen grond vond om zekere oogmerken te vermoeden. Te weten, de oude man stierf, weinige dagen nadat hij, op een prachtig avondeten onthaald zijnde, de, aan de uiterste soberheid gewone, maag dermate overspannen en overladen had, dat zijn gansche, verzwakte gestel er onder bezweek. Nu was ik meester. De nalatenschap was nog aanmerkelijk grooter dan ik verwacht had, en moest mij, al kwam ook mijne zuster terug, bijna geheel te beurt vallen. Ik behoef u niet te zeggen, hoe ik te moede was. Alles ontving binnen kort eene andere gedaante: zoo vervallen, bekrompen, ouderwetsch en armoedig het er bij mijns vaders tijd uitgezien had, zoo nieuw en prachtig en weelderig moest het zich nu vertoonen. Het ging mij als een uitgehongerde.... als iemand, die op ééns rijk wordt, en die de waarde van het geld niet kent. Geene zes jaren waren er verloopen, of ik was reeds genoodzaakt, mijnen omslag aanmerkelijk in te krimpen; en desniettegenstaande was ik gedurig om geld verlegen. Ik keerde dus, zachtjes aan, weêr terug tot mijne oude kunstgrepen.... speelde om grof geld, eerst slechts fijn, en daarna valsch. Het duurde niet lang, of men betrapte mij; een officier van de koninklijke lijfwacht verweet mij openlijk mijn bedrog; ik had geenen moed om met hem te vechten, en zoo werd ik tot het besluit gedrongen om mijn vaderland te verlaten. Sedert heb ik, in den vernederenden stand van een' avonturier, rondgezworven, mijnen waren naam somtijds verzwijgende, en elders ook weêr aannemende, naar de omstandigheden dit medebragten. Op dezen togt heb ik veel kwaads geleerd; ik kwam thans natuurlijk in het allerslechtste gezelschap, dat van valsche spelers en wanhopige geruïneerden door het spel. Eindelijk besloot ik hier heen te gaan, niet twijfelende, of de rijkdom en (vergeef mij, mijnheer, dat ik spreek, zoo als men elders over de *Hollanders* denkt) de eenvoudigheid, vooral de zotte gehechtheid der natie aan alwat vreemd is, zou mij eenen overvloedigen oogst verschaffen. Dit gelukte ook niet kwalijk. Ach, hadde ik mij tevreden gehouden met de onverdiende achting en vriendschap, waarmede men mij tegenkwam! Ik had, ja, den naam van een bekwaam en een gelukkig speler, (wat het laatste betreft, ik kwam het geluk, zoo als wij dat noemen, somtijds een weinig te hulp) maar ik was tevens een aangenaam gezelschap, en.... genoeg, men was over mij tevreden, en ik leefde. Maar, wèl zegt uw spreekwoord: *Geef den duivel een' vinger, en hij neemt de geheele hand!* Op zekeren morgen vraagt mij iemand te spreken; ik herken terstond een' kerel in hem, dien ik eenmaal bij zekere gelegenheid had ontmoet, en van wien ik toen reeds opgemerkt had, dat hij tot alles in staat, en, om het maar regtuit te zeggen, een volslagene en even doortrapte gaauwdief was. Deze schurk verhaalt mij, dat hij met eenige van zijne vrienden hier fortuin zocht, en dat ik, door mijne betrekkingen enz., zeer geschikt was om hun de hand te leenen. In het kort, met beloften en bedreigingen kwamt het zoo ver, dat ik mijne toestemming geef; en te eer geef, omdat juist, eenigen tijd geleden, de heer ** EN, van zijne reis door *Europa* teruggekomen, had doen merken, dat hij mij kende en mij op de vingeren zag. Zijn dood was een van mijne bedingen; en deze is het, die mij op het schavot brengt. Ware hij mij niet verschenen.... Doch, wat raakt dat u? Gij weet nu alles; en zoo gij denkt, er bij anderen nut mede te kunnen stichten, het zal mij aangenaam zijn; ik heb het dan met de varkens gemeen, dat ik ten minste na mijnen dood nog eenig goed doe. Voor mijzelven, echter, zie ik hier geene verschooning of vertroosting in: want, schoon ik mijns vaders gierigheid vervloek, begrijp ik echter zeer wel, dat ik geheel andere paden had kunnen en moeten inslaan."

Het is ons van weinig belang, wat hij verder zeide; en het zou ons te lang ophouden, des eerwaardigen geestelijke's behandeling van zulken gevaarlijken lijder uitvoerig te schetsen. Hij stierf geenszins met een ongetroffen, ongebogen hart. Of het meer tranen van spijt en vrees, dan van berouw en ootmoed waren, staat *ons* niet te oordeelen. Zijne medestanders noemde hij eindelijk wel, maar laat, en onder eigene betuiging, dat het zeker te vergeefs zou zijn; dat zij zich, bij zijne gevangenneming, gewisselijk reeds verwijderd hadden. Of men hem het geheim der spookhistorie, die hem deed bezwijken, verhaald hebbe? Het schijnt, neen. Zijn dood, door een welsprekend man plegtig voorbereid, liet diepe en leerzame indrukken na.

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.